

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hierakosophion

Demetrius <Pepagomenus>

Lvtetiae, 1612

clvii. Quomodo accipiter emitte[n]dus in perdices.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12846

Quomodo accipiter emittendus in perdices.

POSTQVAM accipiter assuetus est obedire aucupis voci, vocemque eius exacte cognoscit, & solo edito sibilo statim ad manum aduolat, cibumque monstratum capessit, & iam aptus est ad aucupium, pridie quam excatur ad venationem, danda opera, vt recenti carne caprina, aut ouilla, aut suilla munda, & minime neruosa neq. pingui pascatur: sed ita, vt ne ad plenam satietatem, sed duntaxat ad dimidiam pascatur. Si huiusmodi carnis recentis facultas non sit, cibus ei parandus ex frigida carne: sed hæc ita accommodanda, vt recens esse videatur, cum tempus frigidum est. caro, quam daturus es, à sordibus purganda, & in aquam tepidam imponenda, vsq. dum illa tepescat; deinde extrahatur & accipitri obijciatur. Si aqua tepens non inueniatur, igni calefacienda est, digitis subigenda, & tam diu versanda dū incalefacta sit & exsiccata, & ita cibatus eius obijciatur. post si facultas non sit neque tepentis aquæ, neque ignis, mūdo linteo aut panno cibus tegendus, & tuis axillis imponendus: sed cauendum, ne escæ tegumentū carnem tuam attingat; sed vestis interposita sit, ne

humanum odorem recipiens, perdat suam vim, & animantem lædat: ita incalefacta edenda præbeat. Cum hoc modo ipsum paueris, in loco solito collocandus, vbi maneat vsque ad horam nonam aut decimam, tum sinistra manu capiendus, sursum deorsumque circumferendus, leni manuum contrectatione, & verborum blanditiis demulcendus: consueta in sede à vespere ad diluculum matutinum reponendus: vbi surrexeris, rursus manu gestandus, atque admouendus luci, siue ea sit ex candela, siue ex lucerna, siue ex face; modo ne ad ipsum fumus adspiret, idemque suauium manuum contrectatione palpandus, vt ex consuetudine ad te mansuescat & te diligat. mansuetus enim redditur, cum manu gestatur & blanditiis attrectatur. Vtile etiam est, vt ipsi canis venaticus adsit, siue cum pascitur, siue cum huc illuc gestatur; vt vterque ad alterum assuescat, vt tempore opportuno canem suum adiutorem videat, neque illum vt hostem refugiat. Vbi illucere cœperit, ad aucupium exeat: capiatur locus non omnino planus; sed riuum quendam habeat, & perfugia non continua, sed sufficienti interuallo

inter se distantia : neque ascensus & rursus descensus habeat, qui alteris riuis æquentur : nam ea auxilium & effugium præstant auibus, quas accipiter insequitur. Accipitri aucupanti sursum versus ad colles volatus continuatus ad inferiora loca molestiæ laborem auget, & metum affert, ipsumque segnem reddit ad persequendam prædam, venatoremque inanem declarat. Locus capiendus, ubi auceps in terra sedeat, ne videatur à perdicibus : illorum attendendus cantus. solent enim mane canere contenta voce, quam sequatur oportet, & quoad fieri poterit, prope accedat canens suauiter ea, ea, ea. hæc enim vox perdices persuadere potest, vt & capita demittant, & quiescant, & multo magis, si suauiter canentem videant. Ille verò suauiter canens auceps, cum proxime ad ipsos accesserit, assiduis his vocibus suauiter vtatur ea, ea, ea, detque operam, ne cubile perdicum prætereat, ne negotium inueniendi perdices præbeat venatoribus. Itaque cum is, qui perdicum cubilia scrutatur, iussa fecit, & auceps simul cum altero venaticos canes ligatos tenet, & intellexit,

vt perdices non se commouent, tum circumspiciat vtrinque locum aptum ad tegendum subsidium, illicque venandi auxiliares collocet, & iubeat sensim aucupem incedere, & vti diligenter vocibus consuetis, & sibilis, & virgis venatricibus pulsare obuios ramos, terram, herbas, & siquid aliud inuentum sit obuium; & quo virga non attingit, iacere lapides aut cespites; vt assiduo strepitu perdices moueantur. Tu verò qui fers accipitrem, procul in loco eminenti stans, expecta, vt perdices excitentur, atque vbi audiueris venantium hanc vocem, specularare tum, si accipiter ad perdicum volatum properare cupiat, ne ipsum soluas, sed paulum auersus, tanquam si perdices non videres, illum sustineto, donec perdices ante accipitrem prætereant; quos cum ipsi bene demonstraeris, extensa manu ipsum scitè emittito, adulans, exhortans, vt forti animo sit, & tantum voce contendens, quantum accipiter distat, & simul insequi festina. Ita fiet, vt accipitri audacia addatur, & studium ad insequendum, vt auribus percipiens vocem consuetam & cognitam con-

siolog

firmetur, vt non horreat aquilarum impetum. Quod si perdices non prospexerit, & tamen ad vocem venatorum emissus fuerit, à venatione aberrans adfligetur, & segnis reddetur in reliquum tempus. & hæc quidem de ratione emittendi accipitris. Iam verò, vbi accipiter prædam ceperit, suspenso pede cum blanditiis ad ipsum accede, vtere voce consueta oi oi oi, & suauiter palpans, altera manu captum teneto, altera caudam manus permulsione adæquato, & finito ipsum ex aucupio fatiari, quem post cibum leniter consueta in sede collocatum ne neglexeris, sed per diem & noctem quinquies ipsum agitabis, & carnes carpere fines. hoc enim pacto cibum concoquit in ingluvie, & sanus erit. sin ipsum neglexeris, & non ipsum quinquies motitaueris, vt dictum est, cibus relictus in ingluvie acescet, & non multo post lædet animantem, & quod cibum non concoxerit, & quod non concocta fœtida facta sint, acerbe fert accipiter. Si igitur crudus sit, sumito ipsum bene mane, gestato, circumferto vsque ad secundam horam. animaduerte vbi excrementa reddidit, deinde ipsum ad cibum inuitato, sed tantum gustare

gustare finito: postero die ad aucupandum cum ipso proficiscere, faciens quæ tibi demonstraui. Venatoribus autem rursus inuestigantibus, si perdices excitentur, oportet te ex longinquo interuallo post perdices emittere accipitrem. ita enim emissus non disperget perdices; sed congregatos in unum locum obsidebit: tu verò eos urgebis & instabis clamore & sibilis ac lapidibus, cum usus patietur. Vrgente igitur necessitate, continget unum aut aliquot horum euolare ex perfugio. Itaque ex his satis aucupij accipitri suppetere, & ulterius procedere non oportet: sed perdices ab accipitre capti gulam & caput disseccare conuenit; tum sinibus accipitrem unguibus & ore fortiter perdicem carpere; neque ipsum caput, ubi accipiter inuaserit, nimium obtende, quo fortius prædâ impetere possit. incumbit enim fortiter in perdicem unguibus, ipsumque non facile dimittit. Tu vero dextram laxato, sed usque eo duntaxat, ne caput comedat perdices, nisi ipsum solus corripiat unguibus: atque interea dum ille in capite laniando occupatur, perdicem clanculum furator, eundemque in peram abdito. Sed danda opera, ut cum capitis carnem, & cerebrum

comederit, scite ex illius vnguibus ossa detrahantur, ac postea aggredere secundā venationem, quæ laboriosior erit, si volantes perdices aucupere, quam si insectatione pressi perdices latibulū subeant. tum enim accipiter superuolat, aut prope sedet. tum te oportet venaticum canem appellare, & solitis blanditijs exhortari: quem si intellexeris festinare frequēter & ingemiscere, & caudam mouere, scito illic esse quęsitam prædam. Itaque vide quando perdix excitabitur, & simul vt excitatus erit, vociferator, oulla lei laptri. hæ enim voces accipitrem promptum & fortem faciunt. Quod si locus, vbi accipiter sedet, non est aptus, reuocabis accipitrem, & recipies sinistra manu. Tum eum, qui canem pedisequum habet, oportet peruestigare; & cum videbis ex horum signis perdicum excitationem, vociferare vocem illam, attende. Accipiter autem audiens hanc frequentem vocem, volatum attēdit perdicis, & promptus est ad ipsum insectandum. Quod si accipiter prospexerit prædam, & ad ipsam quidem insequendam promptus fuerit, sed gestatorē suum non inuenerit vigilantem; & si semel aut bis volare vetetur, immemor

& segnior in reliquas venationes efficitur. Quod si diligenter emittitur, perdicem capit vnum aut alterum, aut plures facile; ac vbi labor multus non est, vsque ad sextum aut octauū perdicem emitti potest. Quod si difficultas aliqua inciderit, duos aut treis capiet tribus emissionibus, & id quidem multo cum labore. Præterea omnino emittendus non est. nam & molestia afficitur, & valde esurit: & si prompto quidē animo è manu abierit, non tamen venabitur; sed vt timidus miles arbori cuiquam insidebit seipsum occultans, neque in manum ad cibum vocatus venire volet, captus obliuione & venatoris & venationis. Si hoc vsu venerit, vel propter difficultatem loci, vel propter longum spatium, vel quia accipiter non esuriat, subire oportet locum, vbi delitescunt perdices; & venaticum canem appellato, vt mos est. & si tibi est perdix occultus, aut viuus, aut mortuus, obijce eum accipitri. Si huius non sit facultas, gallinæ pullum, vel columbam latenter obijcito accipitri, & vociferare solitam vocem illam, ou la la la la. Accipitrem reuersum bene pasce; noli festinare, ne alio tempore inanis redeas à venatione, & eo magis,

quod si sæpe hoc accipitri acciderit, omnino obliuiscetur venationis. Itaque quantum festinas, tantum tu & accipiter operæ perdis. nam sic inutilis efficitur, nisi rursus illum ratione correxeris. Nonnulli aucupij imperiti dicunt, accipitri animū promptum restitutum iri, si cibo absteineat. habet hoc fortasse rationem. sed cum pinguis est accipiter, & non aptus ad venandum: aut qui idoneus est ad venandum, & qui non refugit à venando, sed iam reformidat ingredi in latibulum, quo minus capiat illinc perdicem, quem insequitur, tum proijcies satis longo spatio alterum perdicem, ut videatur is esse, quem insectatur. accipies autem hunc, tanquā iam venatus sit, & ulterius esse iubebis: deinde venantē canem in locum, quo perdices abditi sunt, immittito, ipsumque indicare prædam iubeto, vocibus celeribus utitor, & quibus ad exactā inuestigationem canes excitantur, quod perdix propter metum in virgultum & dumetū fugerit. Prius fasianos aucupentur accipitres; deinde perdices, ut ex his gustantes accipitres finem habeant laboris. Vociferationibus utendum est in peruestigandis fasianis; strepitus & sibili non parui

fiant. nam voces audiens fasianus exiles & quietas, suis pedibus elabitur, nisi canis ipsum comprehendat. at strepitus & sibili editi circum virgulta vbi delitescit, metum illi afferunt, vt euolet ex latibulo. Itaque si prope cum accipitre auceps sit, non multo labore vtetur. emittet verò accipitrem vnà cum volatu fasiani, vt vel ipsum quam mox capiat, vel non procul effugiat. Sit tibi proposita specula ad accipitrem adiuuandum. nam oportet ipsum emitti ex editioribus locis. magnum enim momentum affert ad aucupandum ex altis locis speculatio. hæc enim accipitris generosi ostendit probitatem, & minus generosum non parum fortem declarabit. Dicam etiam vt aucupandæ sint anates. Cum cognosces accipitrem debiliorem factum, & non amplius satis virium habere ad insequendos perdices, tum demû ipsum exerce ad anates in hunc modum. feres ipsum in sinistra, vt mos est. appendes ad femur dextrum æreum cymbalum, quod percuties: cum erit opus, sumes anatem cicurem, quæ similiter clangit, vt feræ anates: pones illam in loco decliui: feres prope accipitrem: & signo dato ex percusso cymbalo porrigatur in altum anas

ab eo, qui ipsam tenet, tu verò accipitrem emittes, & facile illam capiet, eaque satiabitur. Eadem ratio seruanda in anatibus feris, quæ cum desident in locis depressis & nemorosis, demittendus accipiter est ad terram vsque, ne videatur ab anatibus, sensimque prope accedendum: denique repentino strepitu edito ex cymbalo & solita voce, danda opera vt anates excitentur: atque earum vna capta ab accipitre degustanda est, vt in reliquis efficiatur aptior. Est etiam alia aucupadarum anatum ratio, cum non in lacu sedent, sed in aquatili loco non procul sedentes accipiter viderit, statim cupit ipsas insectari. is qui eum tenet, vltius procedat, ne accipitrem anates videant, & vertantur in fugam; & cum ipsis, quoad fieri poterit, appropinquauerit, accipitrem ipsis demonstret, strepituque cymbali ipsas excitet, in easque accipitrem immittat. accipiter proficiscens in anates erit sine tintinabulo.

